

Nämnden för Konsumentprisindex
Statistiska centralbyrån, Stockholm

Korta minnesanteckningar

Närvarande ledamöter

Peter Nilsson, ordförande, Avdelningschef, SCB
Jörgen Dalén, Fil. Dr, Statistikkonsult
Hans Wijkander, Professor, Nationalekonomiska inst., Stockholms universitet
Sune Karlsson, Professor, Handelshögskolan, Örebro universitet
Han-Suck Song, Docent, KTH
Randi Johannessen, Statistisk Sentralbyrå, Norge
Erik Glans, Konjunkturinstitutet
Mårten Löf, Sveriges Riksbank
Maja Bourelius, Finansdepartementet
Fredrik Isaksson, Sveriges Byggindustrier
Bo Larsson, Försäkringskassan
Ola Nevander, HUI Research

Frånvarande ledamöter

Peter Vikström, Konsumentverket
Tommy Lowén, Pensionsmyndigheten
Roger Gustafsson, Boverket
Andreas Svensson, HUI Research
David Edgerton, Professor, Nationalekonomiska inst., Lunds Universitet

Närvarande från enheten för prisstatistik, SCB

Kamala Krishnan	Enhetschef
John Eliasson	Gruppledare
Hannah Morin Abrami	Gruppledare
Anders Norberg	Föredragande § 3
Ulf Jonstad	Föredragande § 4
Olivia Ståhl	Föredragande § 5
Mikael Nordin	Föredragande § 6
Martina Sundström	Sekreterare
Beatrice Ljung	Sekreterare

Åhörare

Handläggare från enheten för prisstatistik och metodenheten m fl på SCB.

1. Incheckning

Peter Nilsson inledde mötet med att hälsa alla välkomna och gav anvisningar om hur ordet ska begäras i Skype.

2. Kortare KPI-info utan PM

Peter Nilsson informerade nämnden om den nya organisationen som är på gång på SCB, med fyra nya avdelningar samt nya enheter med tillhörande sektioner.

Martina Sundström informerade nämnden om ett nytt upplägg vad gäller minnesanteckningar. En kortare version av minnesanteckningarna publiceras på SCB:s hemsida samtidigt som underlagen. Den längre versionen kommer inte att publiceras men finnas tillgänglig vid efterfrågan.

John Eliasson presenterade pågående utvecklingsprojekt som genomförs på prisenheten, bl.a. utvärdering av multilaterala metoder, fortsatt utveckling av webbskrapning, utvärdering av hyresundersökningen, effektivisering av årsproduktionen, kartläggning av datainsamling och utveckling av försäkringar inom KPI.

3. Byggnadsprisindex

Föredragande: Anders Norberg

Enligt underlaget: *Byggnadsprisindex, BPI, är en outputprisindex som ska mäta den genomsnittliga prisutvecklingen för nyproducerade bostäder. BPI beräknas som en kedjeindex med årliga länkar. Indexlänken är kvoten mellan en värdekomponent och en kvalitetskomponent. Värdekomponenten är ett enhetsvärdeindex av pris per kvadratmeter. Kvalitetskomponenten skattas med hjälp av en hedonisk regressionsfunktion där projektets läge utgör en viktig kvalitetsvariabel. Försök till att använda mer detaljerad lägesbeskrivning har dock inte givit önskat resultat. BPI avser flerbostadshus och gruppsybyggda småhus. Dataunderlaget är litet vilket medför att kvalitetskomponenten skattas osäkert. En fråga är om det är bra att skatta den hedoniska funktionen med en mängd data från flera år. I föreliggande PM redovisas analyser av data som hittills har använts vid beräkningen av BPI. Ett antal förslag som förbättrar precisionen i statistiken redovisas. Det finns fler variabler om projekten inom SCB som inte har analyserats här. SCB ser gärna att nämnden för Konsumentprisindex diskuterar frågor och förslag i denna PM.*

Synpunkter gällande regressionsmodellens förklarande variabler framfördes. Nämndens ledamöter framförde bland annat att ett stort steg framåt vore att försöka ta hänsyn till prisvariationer i BPI även inom kommuner. Nämnden diskuterade även bland annat huruvida olika material används vid byggandet av bostads- och hyresrätter och på vilket sätt externa krav bör tas in i modellen.

4. Ny design HUKO

Föredragande: Ulf Jonstad

Enligt underlaget: *I de flesta länder används hushållsbudgetundersökningar som ett betydelsefullt underlag till nationalräkenskapernas (NR) hushållskonsumtion och de vikter som definierar produktkorgen i KPI. SCB:s hushållsbudgetundersökning (HUT) har haft stora problem med bortfall och har därför designats om. Den nya undersökningen kommer dock inte ge tillräckligt detaljerade resultat för KPI och NR. För att tillgodose NR:s och KPI:s behov har SCB istället startat ett annat projekt, med uppdrag att ta fram en design som i stor utsträckning nyttjar alternativa datakällor, såsom kassaregister- och kortdata. Denna promemoria beskriver den design som nu börjar ta form. Nämnden inbjuds komma med synpunkter på den nya designen.*

Nämndens ledamöter ställde sig positiva till användningen av alternativa datakällor som underlag för viktberäkningar, men lyfte även upp ett antal risker som SCB bör ha i beaktande. Mycket tyder till exempel på att utlandsköp kommer växa på sikt, något som inte beaktas inom nuvarande projekt. Det framfördes även att det är viktigt att ta hänsyn till att olika betalningsalternativ dominerar för olika typer av varukategorier.

5. Effekter av särskilt beräkningssätt för 2021 års vägningstal

Föredragande: Olivia Ståhl, Beatrice Ljung

Enligt underlaget: *Med anledning av coronapandemins påverkan på konsumtionen användes en justerad metod för KPI:s viktberäkningar 2021. I denna pm beskriver vi vilka effekter det särskilda förfarandet får på årets inflationstakt. Inflationstakten påverkas på två olika sätt; dels som en direkt följd av att prisförändringar för enskilda produktgrupper får en annan vikt, dels genom den så kallade "korgeffekten". Vi fokuserar i denna pm på hur de två effekterna påverkar inflationstakten enligt KPI under 2021. I en bilaga görs även en enklare analys av HIKP.*

Nämndens ledamöter kommenterade rapporten och ställde frågor angående framtida metodval. Viktberäkningen för 2022 kommer att hanteras vid ett framtida nämndmöte, antingen vid ordinarie möte i oktober 2021 eller som extramöte vid senare tillfälle om behov finns.

6. Kvalitetsvärderingsrapport 2020

Föredragande: Mikael Nordin

Enligt underlaget: *Denna PM beskriver majoriteten av de kvalitetsvärderingar som har gjorts i KPI mellan 2011 och 2020. Implicita kvalitetsindex (IQI) presenteras för att visa inverkan av kvalitetsförändringar i KPI.*

Nämndens ledamöter diskuterade framförallt tolkningen av IQI för de produktgrupper där månadskedjning används som kvalitetsvärderingsmetod. SCB förtydligade att 2020 års IQI-värden för produkter med månadskedjning inte är direkt jämförbara med tidigare år, då de höga värdena förklaras av en genomgripande urvalsuppdatering som gjordes kontinuerligt under 2020 för dessa produkter. IQI-måttet för produkter med månadskedjning är heller inte helt jämförbart mot övriga produkter, vilka inte innehåller effekten av årsvisa urvalsuppdateringar. Nämnden uppmanade SCB att hålla uppsikt över utvecklingen av dessa produkter framöver och gärna återkomma med ytterligare analys.

7. Övriga frågor

Peter Nilsson informerade nämnden om att en ny ordförande kommer utses inför nästa nämndmöte den 20:e oktober. Förhoppningen är att nämndmötet i oktober kommer kunna hållas fysiskt, men det beror på utvecklingen av pandemin.